

Rühm: 4
Standard nr:148
Originaalstandard avaldatud FCI: 25.05.2021
Tõlge kinnitatud EKL juhatuses: 12.05.2022

TAKS (DACHSHUND)

Lühikarvaline

Karmikarvaline

Pikakarvaline

PÄRITOLU: Saksamaa

KASUTUS: Jahikoer maa peal ja all.

F.C.I. KLASSIFIKATSIOON: Rühm 4, töökatsetega

LÜHIKENE AJALOOLINE ÜLEVAADE: Taks, ka taksikoeraks või mägrikuks kutsutud, on tuntud juba keskajast. Brakkidest aretati edasi sellised koerad, kes olid eriti sobivad maa-aluseks jahiks. Niisugustest madalajalgsetest koertest kujunes välja taks, kes on tuntud kui üks kõige mitmekülgsem jahikoeratõug. Taks näitab suurepäraseid tulemusi ka maapealsetes katsetes, nii ajujahil, üles ajamisel kui ka verejäljes. Vanim takside aretusühing on Deutsche Teckelklub 1888 eV. Takse on aastakümnete jooksul aretatud kolmes erinevas suuruses (taks, kääbustaks, küülikutaks) ja kolmes erinevas karvatüübis (lühikarvaline, karmikarvaline ja pikakarvaline) ehk üheksas erinevas tõuvariatsioonis.

ÜLDMULJE: Madalajalgne, lühikestel jalgadel pika, kuid kompaktse kehakujuga, väga lihaseline, uljalt väljakutsuva peahoiakuga ja tähelepaneliku ilmega. Kehaehitus võimaldab kiiret, väledat tööd maa alla ja maa peal. Sugupoole tunnused avalduvad selgelt.

OLULISED PROPORTSIOONID: Rinnakorvi ja maapinna vahe peaks olema 1/3 turjakõrusest. Kerepikkus peab olema turjakõrgusega harmoonias, suhtes 1,7-1,8:1. (möödetuna rinnakiilu ülemisest tipust istmikunukini).

KÄITUMINE/ISELOOM: Olemuselt sõbralik, mitte pelglik ega agressiivne. On tasakaalustatud temperamendiga. Hasartne, visa, terava haistmisega väle jahikoer.

PEA: Ülalvaates piklik. Külgvaates ühtlaselt ninapeegli suunas ahenev, samas mitte terav. Kulmukaared on selgelt väljendunud. Nina kõhr ja koonuselg on pikad ning kitsad.

PEAPIIRKOND:

Kolju: Üsna lame, mitte liialt lai; sujuvalt veidi kumeraks ninaseljaks üleminev. Kuklakühm ei ole liialt märgatav.

Üleminek laubalt koonule: Ainult vaevumärgatav.

NÄOPIIRKOND:

Ninapeegel: Hästi avatud ninasõõrmed. Värvus: vaata vastava värvuse kirjeldust.

Koon: Pikk, piisava laiusega ja jõuline. Suu laialt avatuna ulatub silma läbiva mõttelise vertikaaljooneni

Mokad: Tihkelt liibuvad, alalõuga tihedalt katvad.

Lõuad/hambad: Hästi arenenud lõuad. Käärhambumus, korrapärane ja tihedalt sulguv. Ideaalne on täiskomplektne 42 hambaga hambavalem, tugevate, omavahel täpselt haakuvate kihvadega.

SILMAD: Keskmise suurusega, mandlikujulised, laia asetusega, selge, energilise ja samas sõbraliku ilmega, mitte teravapilgulised. Värvilt säravast tumedast punakaspruunist kuni mustjaspruunini igat värvust koertel. Laigulistel koertel on klaas-, kala- või pärilsilmad ebasoovitavad, kuigi lubatud.

Silmalaud hästi pigmenteerunud.

KÕRVAD: Kõrgele, mitte liiga ette kinnitunud. Piisavalt pikad, kuid mitte ülemäära. Ümaraservalised, liikuvad, eesmise servaga põskedele liibuvad.

KAEL: Piisava pikkusega, lihaseline; nahk kurgul tihedalt liibuv; kergelt kaarduv kukal kantud vabalt ja kõrgel.

KERE

Ülajoon: Kulgeb harmooniliselt kaelast kuni kergelt laskuva laudjani.

Turi: Selgelt väljendunud.

Selj: Kõrgest turjast alates kulgeb piki rinnakulülisid edasi sirgelt või veidi tahasuunas laskuvalt. Tugev ja hästi lihaseline.

Lanne: Lihaseline, piisava pikkusega.

Laudjas: Lai ja piisava pikkusega, mitte horisontaalne või liialt laskuv.

Rindkere: Rinnakuluu on hästi väljendunud ja nii selgelt etteulatuv, et selle mõlemale küljele moodustuvad kerged süvendid. Rinnakorv on eestvaates ovaalne, pealt- ja külgvaates ruumikas, kaugele taha ulatuvate roietega, võimaldamaks südame ja kopsude täielikku väljaarengut. Abaluu ja õlavarreluu õige pikkuse ning nurkade korral varjab esijäse külgvaates rinnajoone sügavaima punkti.

Alajoon ja kõht: Veidi tõusev. Rind läheb sujuvalt üle kõhuks ühtlase jätkuva joonena.

SABA: Kantud seljajoone harmoonilise pikendusena, veidi allapoole suunatud, mitte kõrgemal kui seljajoon. Saba viimase kolmandiku osas on lubatud vaevumärgatav kaardumine.

JÄSEMED

ESIJÄSEMED :

Üldine: Tugevate lihastega, hästi nurgitunud; eestvaates kuivad, sirged esijalad on tugevaluulised ja otse ette suunatud käppadega, asudes rinna kõige madalama osaga kohakuti.

Õlad: Hästi arenenud lihastega. Pikk, tahasuunas kaldu abaluu (ligikaudu 90 kraadine nurk õlavarre suhtes) liibub tihedalt rindkerele.

Õlavarred: Abaluudega sama pikad ja asetsevad nendega ligikaudu täisnurga all, tugevaluulised ja hästi lihaselised, liibuvad roietele, kuid on vabalt liikuvad.

Küünarnukid: Mitte sisse- ega väljapöördunud.

Küünarvarred: Lühikesed, siiski nii pikad, et koera rinnakorvi alumise osa ja maapinna vahe moodustab umbes ühe kolmandiku turjakõrgusest. Võimalikult sirged.

Randmeliigesed: Randmeliigesed asetsevad teineteisele veidi lähemal kui õlaliigesed.

Kämblad: Külgvaates ei tohi kämblad olla püstised ega ette suunatud.

Esikäpad: Varbad on tihedalt kooshoidvad, hästi kumerad, tugevate, vastupidavate, hästi polsterdatud padjanditega ja lühikeste, tugevate küüntega. Värvus: vaata vastava värvuse definitsiooni juures. Viiendal varbal puudub kasutusotstarve.

TAGAJÄSEMED

Üldine: Hästi lihaselised, esijäsemetega sobivas proportsioonis. Põlve- ja kannaliigesed on hästi nurgitunud, tagajalad paralleelsed, mitte kitsa ega laia asetusega.

Reied: Peavad olema hea pikkusega ja hästi lihaselised.

Põlveliigesed: Laiad ja tugevad, hästi nurgitunud.

Sääred: Lühikesed, reitega ligikaudu täisnurga all asetsevad, hästi lihaselised.

Kannaliigesed: Tugevad, tugevate kõõluste ja tiheda nahaga..

Kannad: Madalad, liikuvad sääre suunas. Veidi ettepoole **kaldu**.

Tagakäpad: Neli tihedalt kooshoidvat, hästi kumerdunud varvast. Toetuvad täielikult tugevatele padjanditele.

LIIKUMINE: Maad haarav liikumine on sujuv ja hoogne, pika, maapinnalähedase esisammuga, tugeva tõukega ja mõjudes kergelt vetruvana seljajoonele. Saba peab seejuures veidi laskudes jälgima harmoonilist seljajoone pikendust. Esi- ja tagajalad liiguvad paralleelselt.

NAHK: Tihedalt liibuv, hästi pigmenteerunud. Värvus: vaata vastava värvuse definitsiooni.

KARVKATE

LÜHIKARVALINE

Karv: Lühike, tihe, läikiv, siledalt liibuv, tugev ja kõva, ilma mingite karvutute aladeta.

Saba: Peene, tiheda, kuid mitte liiga rikkaliku karvaga. Veidi pikem okaskarv alaküljel pole viga.

Värvus ja värvimustrid:

a) **Ühevärvuselised** : Punane. Mustad okaskarvad lubatud. Seejuures on puhas tume värvus eelistatum. Väike valge täpp (kuni 3 cm läbimõõdult) on lubatud ainult rinnal. Ninapeegel, küüned ja padjandid on mustad; punakaspruunid on ebasoovitavad.

b) **Kahevärvuselised** : sügavmust või pruun, mõlemad kõrbpiirdega (mida tumedamad, seda paremad ning võimalikult puhtad) ehk märgistega silmade kohal, koonu külgedel ja alamokkadel, kõrvade sisekülgedel, eesrinnal, jalgade sise- ja tagakülgedel, käppadel, pärapiirkonnas ning sellest edasi kolmandiku kuni pooleni saba alaküljest. Ninapeegel, küüned ja padjandid on musta baasvärvusega koertel mustad, pruuni baasvärvusega koertel pruunid. Väike valge täpp (kuni 3 cm läbimõõdult) on lubatud ainult rinnal. Liiga tugevalt laiuliulatuva kõrbpiire, samuti ebapiisavad kõrbpiirded on eriti ebasoovitavad.

c) **Värvimuster Laiguline (Merle)**: Põhivärvuseks on alati tume värvus (must, või pruun). Erandiks on punased laigulised (punane tumedate laikudega). Soovitavad on korrapäratud hallid või ka beežid laigud (ebasoovitavad on suured laigud). Ei tume ega hele värvus tohi olla ülekaalus. Ninapeegel, padjandid ja küüned vaata punkte a ja b.

d) **Värvimuster Tiigrikarva (Brindle)**: Tiigrikarva värvimustri puhul on põhitooniks punane tumedate tiigrikasukat meenutavate joontega. Ninapeegel, küüned ja padjandid on mustad.

Kõik eelnevalt nimetatud värvused ja värvimustrid on diskvalifitseerivad vead. Pigmenti puudumine on eriti ebasoovitav.

KARMIKARVALINE

Karv: Kogu keha on koonu, kulmukaari ja kõrvu välja arvates, kaetud aluskarvaga läbikasvanud, ühtlaselt katva, tiheda, traatja pealiskarvaga. Pehme karv peal ja käppadel on eriti ebasoovitav. Koonul moodustub selgelt väljendunud habe. Puhmas kulmud. Kõrvadel on karv lühem kui kehal, peaaegu sile. Saba on kaetud ühtlase, tihedalt liibuva karvaga.

Värvus ja värvimustrid:

a) **Ühevärvuseline**: Punane. Mustad okaskarvad lubatud. Seejuures on puhas värvus eelistatum. Väike valge täpp (kuni 3 cm läbimõõdult) on lubatud ainult rinnal. Ninapeegel, küüned ja padjandid on mustad; punakaspruunid on ebasoovitavad.

b) **Mitmevärvuselised**: metssiga, pruun metssiga, must kõrbpiirdega, pruun kõrbpiirdega. Roostekarva kõrbpiirded (mida tumedamad seda parem ja nii puhtad kui võimalik) ehk märgised silmade kohal, koonu külgedel ja alamokkadel, kõrvade sisekülgedel, eesrinnal, jalgade sise- ja tagakülgedel, käppadel, pärapiirkonnas ning sellest edasi kolmandiku kuni pooleni saba alaküljest. Ninapeegel, küüned ja padjandid on musta baasvärvusega koertel mustad, pruuni baasvärvusega koertel pruunid. Väike valge täpp (kuni 3 cm läbimõõdult) on lubatud ainult rinnal. Liiga tugevalt laiuliulatuva kõrbpiire, samuti ebapiisavad kõrbpiirded on eriti ebasoovitavad.

c) **Värvimuster Laiguline (Merle)**: Värvus nagu kirjeldatud a ja b. Põhivärvuseks on alati tume värvus (metssiga, must, või pruun). Erandiks on punased laigulised (punane tumedate laikudega). Soovitavad on korrapäratud hallid või ka beežid laigud. Ei tume ega hele värvus tohi olla ülekaalus. Ninapeegel, padjandid ja küüned vaata punkte a ja b.

d) **Värvimuster Tiigrikarva (Brindle)**: Tiigrikarva värvimustri puhul on põhitooniks punane tumedate tiigri värvust meenutavate joontega. Ninapeegel, küüned ja padjandid on mustad. Kõik eelnevalt nimetatud värvused ja värvimustrid on diskvalifitseerivad vead. Pigmenti puudumine on eriti ebasoovitav.

PIKAKARVALINE

Karv: Alusvillaga varustatud sile, läikiv karv, kerel liibuv, pikem kaela all ja kere alaosas, rippuv kõrvadel ulatudes üle kõrva alaserva, moodustab jalgade tagakülgedel märgatava karvastuse. Saavutab oma suurima pikkuse saba alaküljel ning moodustab seal täieliku vimpli.

Värvus ja värvimustrid:

- a) Ühevärvuselised : Punane. Mustad okaskarvad lubatud. Seejuures on puhas värvus eelistatum. Väike valge täpp (kuni 3 cm läbimõõdult) on lubatud ainult rinnal. Ninapeegel, küüned ja padjandid on mustad; punakaspruunid on ebasoovitavad.
- b) Kahevärvuselised : sügavmust või pruun, mõlemad kõrbpiiretega (mida tumedamad, seda paremad ning võimalikult puhtad) ehk märgistega silmade kohal, koonu külgedel ja alamokkadel, kõrvade sisekülgedel, eesrinnal, jalgade sise- ja tagakülgedel, käppadel, pärapiirkonnas ning sellest edasi kolmandiku kuni pooleni saba alaküljest. Ninapeegel, küüned ja padjandid on musta baasvärvusega koertel mustad, pruuni baasvärvusega koertel pruunid. Väike valge täpp (kuni 3 cm läbimõõdult) on lubatud ainult rinnal. Liiga tugevalt laiuliulatuva märgis, samuti ebapiisavad märgised on eriti ebasoovitavad.
- c) Värvimuster Laiguline (Merle): Põhivärvuseks on alati tume värvus (must, või pruun). Erandiks on punased laigulised (punane tumedate laikudega). Soovitavad on korrapäraselt hallid või ka beežid laigud (ebasoovitavad on suured plekid). Tume ega hele värvus ei tohi ülekaalus olla. Ninapeegli, padjandite ja küünte osas vaata punkte a ja b.
- d) Värvimuster Tiigrikarva (Brindle): Tiigrikarva värvimustri puhul on põhitooniks punane tumedate tiigrivärvest meenutavate joontega. Ninapeegel, küüned ja padjandid on mustad. Kõik eelnevalt nimetatud värvused ja värvimustrid on diskvalifitseerivad vead. Pigmenti puudumine on eriti ebasoovitav.

SUURUSED

Rinnaümberruud mõõdetuna vähemalt 15 kuu vanuselt turja kõrgeimast kohast rinnakorvi madalaima kohani (veidi pingutatud mõõdulindiga).

Standard taks:

Isased üle 37 cm kuni 47 cm

Emased üle 35 cm kuni 45 cm

Käabustaks:

Isased üle 32 cm kuni 37 cm

Emased üle 30 cm kuni 35 cm

Küülikutaks:

Isased üle 27 cm kuni 32 cm

Emased üle 25 cm kuni 30 cm

VEAD:

Kõiki kõrvalekaldeid eeltoodust tuleb lugeda vigadeks, mille aste sõltub otseselt kõrvalekalde ulatusest ja selle mõjust koera tervisele ja heaolule ning võimele teha algupärast tööd.

Kolmandad purihambad (M3) jäävad hindamisel tähelepanuta. Kahe esimese eespurihamba (PM1) puudumist ei hinnata veaks. Viga on ühe teise eespurihamba (PM2) puudumine, kui peale M3 rohkem ühtegi hammast ei puudu. Kõrvalekalle korrektselt sulguvast käärhambumus, näiteks tasahambumus, loetakse samuti veaks.

RASKED VEAD:

- Kõhetu, kõrgejalgne või maalähedane kehaehitus.
- Hamba puudumised, mis ei ole loetletud vigade või diskvalifitseerivate vigade all.
- Klaassilmad teistel värvustel kui laigulistel.
- Teravatipulised, väga voldilised kõrvad.
- Turjast allarippuv kere.
- Nõgus selg, küürus selg.
- Nõrk lanne.
- Tugevalt tagakõrge koer (ristluu on turjast kõrgemal).

- Liiga nõrk rinnakorv.
- Hurdalikult ülestõmmatud kube.
- Puudulikud esi- ja tagajalgade nurgad.
- Kitsad, kehva lihastikuga tagajäsemed.

RASKED VEAD - KARVKATE:

Lühikarvaline taks

- Liiga peen, õhuke karv; karvutud alad kõrvadel (nahkkõrvad), muud karvutud alad.
- Liiga jäme, pikk karv.
- Harjassaba.
- Osaliselt või kogu pikkuses karvutu saba.
- Must värvus ilma roostepruunide märkideta (piirdeta).

Karmikarvaline taks

- Pehme karv, nii lühike kui pikk.
- Pikk, erinevas suunas kerest eemaleturritav karv.
- Lokiline või laines karv.

DISKVALIFITSEERIVAD VEAD:

- Väga arglik või agressiivne käitumine.
- Iga koer, kellel on nähtavad füüsilised või käitumislikud kõrvalekalded tuleb diskvalifitseerida.
- Ebatüüpiline tõu esindaja
- Üle-, ala- või malehambumus.
- Alumiste kihvade väärasedid.
- Ühe või enama kihva või ühe või enama lõikehamba puudumine, välja arvatud ülalnimetatud kaks PM1 või üks PM2 ja arvestamata M3 nagu mainitud VEAD osas.
- Rinnakorv: rinnak kui ära lõigatud.
- Igasugused sabavead.
- Väga lõdvdad õlad.
- Ülevajuvad randmed.
- Must või pruun värvus ilma kõrbpiireteta; valge värvus kõrbpiiretega või ilma.
- Kõik värvuste osas nimetamata värvused.

MÄRKUS: Isastel peab olema kaks nähtavalt normaalselt arenenud ja täielikult munandikotti laskunud munandit.

Aretuses tuleb kasutada ainult funktsionaalselt ja kliiniliselt terveid tõutüübile vastavaid koeri.

Viimased muudatused on toodud punaselt.

- X- või O-jalgne seis.
- Märgatavalt sissepoole või väljapoole pööratud käpad.
- Harali varbad.
- Raskepärane, kohmakas, paterdav käik.

- Pehme karv peas.
- Vimpelsaba.
- Puuduv habe.
- Puuduv alusvill.
- Lühikarvalisus.

Pikakarvaline taks

- Kogu kerel ühepikkune karv.
- Laineline või sakris karv.
- Sabavimpli puudumine.
- Kõrvadel üleulatava karva puudumine.
- Lühikarvalisus.
- Selgelt lahknev karv seljal.
- Liiga pikk karv varvaste vahel.